Stuk **1699** (2007-2008) – Nr. 1

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

22 mei 2008

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van mevrouw Laurence Libert, de heer Patrick Lachaert, mevrouw Joke Schauvliege en de heren Jan Peumans, Jos Bex en André Van Nieuwkerke –

betreffende het creëren van een regelgevend kader voor dierenbegraafplaatsen in Vlaanderen

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Vele mensen zijn heel erg gehecht aan hun huisdier. Voor bejaarden is een gezelschapsdier een manier om de eenzaamheid op te vangen, voor kinderen een speelkameraad, voor anderen een trouwe huisvriend. Bijgevolg is een huisdier belangrijk voor het welbevinden van deze mensen. Dat er een emotionele band ontstaat die ook na het overlijden van de dieren blijvende herinneringen nalaat, hoeft niet te verwonderen.

Op het moment dat een huisdier overlijdt, zijn de mogelijkheden om met het stoffelijk overschot om te gaan eerder beperkt. In principe is het begraven in de tuin toegestaan voor huisdieren die niet meer dan tien kg wegen. Door de supplementaire voorwaarden rond de bodemsoort, het grondwaterpeil en dergelijke van de begraafplaats, ligt die oplossing in de praktijk echter minder voor de hand. Bovendien verbiedt het plaatselijk politiereglement het begraven in de tuin meestal volledig.

Een tweede mogelijkheid is crematie, waar een duidelijke regeling rond uitgewerkt is en het aanbod voldoende verzekerd wordt door tal van initiatieven.

Een voor de hand liggende derde mogelijkheid is een dierenbegraafplaats. Er zijn een beperkt aantal initiatieven in Vlaanderen, maar momenteel is de situatie zo dat er geen nieuwe dierenbegraafplaatsen mogen worden ingericht en dat op bestaande dierenbegraafplaatsen geen nieuwe dieren meer begraven mogen worden.

Dode gezelschapsdieren vallen immers onder het toepassingsgebied van de EG-verordening 1774/2002 van 3 oktober 2002 tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten. Deze verordening heeft directe werking in onze rechtsorde en vereist dus geen omzetting in eigen regelgeving. De Vlaamse milieuwetgeving VLAREM (Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning) is wel in overeenstemming gebracht met de verordening. De verordening stelt dat alle mogelijke verwerkings- en verwijderingsmethoden van dierlijke bijproducten neerkomen op verbranding of warmtebehandeling. In afwijking daarvan (artikel 24 van de EG-verordening) kan de bevoegde autoriteit echter besluiten dat dode gezelschapsdieren – als het risico van overbrenging van TSE ('transmissible spongiform encephalopathies'– overdraagbare spongiforme encefalopathieën) uitgesloten is – rechtstreeks als afval mogen worden verwijderd door ze te begraven. Voor Vlaanderen is deze bevoegde autoriteit OVAM (Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij), die beslist heeft tot een verbod op dierenbegraafplaatsen in Vlaanderen.

De verschillende bestemmingsmogelijkheden voor categorie 1-materiaal worden in de Europese verordening uitgebreid omschreven. Indien nodig kan de bevoegde autoriteit van elke lidstaat bepalen dat gezelschapsdieren kunnen worden begraven in plaats van conventioneel te worden verwerkt in een vergunde en erkende verbrandingsoven of verwerkingsinstallatie.

Voor de verbranding van overleden gezelschapsdieren in dierencrematoria bestaat een aparte rubriek in de indelingslijst van bijlage I van titel I van VLAREM (rubriek 2.3.4.1, i). Dat is echter niet het geval voor dierenbegraafplaatsen. Bijgevolg zijn er voor dierenbegraafplaatsen ook geen specifieke milieuvoorwaarden opgenomen in titel II van VLAREM.

Het besluit van de Vlaamse Regering van 15 december 2006 betreffende de ophaling en de verwerking van dierlijk afval heeft de Europese verordening omgezet. Naast de bepalingen uit de verordening kunnen toezichthoudende ambtenaren in bepaalde gevallen schriftelijk toestaan dat dierlijk afval door verbranding of begraving moet worden verwijderd. Dat kan nodig zijn als de hoeveelheid en de afstand van dien aard zijn dat het ophalen van het afval niet verantwoord is, als het dierlijk afval residu's bevat die bestand zouden kunnen zijn tegen warmtebehandeling en de gezondheid van mens of dier kunnen schaden, en ten slotte als het dierlijk afval zich op een moeilijk bereikbare plaats bevindt.

In de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed stelde toenmalig minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur Kris Peeters op 31 mei 2007 dat een verkennende studie over het nut van een eventuele wijziging aan de rubrieken in VLAREM en het formuleren van sectorale milieuvoorwaarden een mogelijkheid was. In een dergelijke exploratieve studie zou de mogelijke milieu-impact van dit type inrichtingen onderzocht kunnen worden. De studie kan bovendien, onderbouwd met bestaande wetenschappelijke inzichten en geplaatst in het kader van de bestaande

wet- en regelgeving, een uitspraak doen of het opportuun is een aangepaste regeling uit te werken. OVAM is vanwege haar expertise en beleidsondersteunende functie natuurlijk de aangewezen instantie om een verkennend onderzoek te leiden.

Op 5 december 2007 liet minister Crevits weten dat aan OVAM is gevraagd een verkennende studie uit te voeren naar het beleid rond dierenbegraafplaatsen. In juni 2007 is er een nota opgesteld door OVAM waarin een beknopt overzicht werd gegeven van het huidige beleidskader, het nut en de noodzaak van dierenbegraafplaatsen. Op basis daarvan is aan OVAM gevraagd deze verkenning uit te breiden, onder meer via een vergelijkend onderzoek naar de situatie met Nederland. De afronding van het onderzoek was gepland voor februari 2008. Mevrouw Crevits liet toen ook weten dat het onderwerp dierenbegraafplaatsen was voorgesteld door OVAM als onderzoeksidee voor het geplande begrotingsjaar 2008 in het kader van het TWOL-programma (Toegepast Wetenschappelijk Onderzoek Leefmilieu).

In de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed werd er op 20 maart 2008 opnieuw gevraagd naar de stand van zaken omtrent de problematiek van dierenbegraafplaatsen. Casusonderzoek (afronding februari 2008) naar een dierenbegraafplaats in Nederland en algemeen aanvullend onderzoek moesten immers suggesties opleveren voor een mogelijk beleidskader dat de milieu- en hygiëneaspecten definieert; het onderwerp zou bovendien door OVAM als onderzoeksidee in het kader van het TWOL-programma worden voorgesteld.

In de nota van OVAM, die uiteindelijk in maart verscheen, werden een aantal aspecten bekeken zoals of er voldoende vraag is naar de aanleg van dierenbegraafplaatsen. In de nota worden ook een aantal beleidsoverwegingen gemaakt. Minister Crevits stelde toen dat de aanbevelingen uit het onderzoek de basis zullen vormen van het voorstel dat nu voorligt in het kader van het TWOL-programma.

Het uitbaten van een dierenbegraafplaats mag geen extra administratieve belasting voor steden en gemeenten betekenen zoals die er vandaag uitziet voor gewone begraafplaatsen voor mensen. Uitbesteding aan derden is dus wenselijk.

Bij de bespreking in de commissie was er eensgezindheid over het feit dat er een versoepeling van de wetgeving moet komen. Het is immers niet de bedoeling dat men onderzoeken blijft bijbestellen die zowel positieve als negatieve resultaten zullen weergeven. De vraag vanuit de maatschappij is er, en een wettelijk kader ontbreekt. Het heeft geen zin om de beslissing om de wetgeving te versoepelen nog langer uit te stellen.

Ook als het gaat om een overleden huisdier, moet er respect zijn voor het rouwproces. Heel wat mensen hebben immers behoefte aan een rouwproces en hebben een dierenbegraafplaats nodig, waar ze terecht kunnen om hun huisdier te herdenken.

Laurence LIBERT

Patrick LACHAERT

Joke SCHAUVLIEGE

Jan PEUMANS

Jos BEX

André VAN NIEUWKERKE

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

– gelet op:

1° de EG-verordening nr. 1774/2002 van 3 oktober 2002 tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten;

2° de vaststelling dat er voor dierenbegraafplaatsen geen specifieke milieuvoorwaarden opgenomen zijn in titel II van VLAREM;

3° het antwoord van minister Kris Peeters in de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed van 31 mei 2007 om een studie door OVAM te laten uitvoeren;

4° het antwoord van minister Hilde Crevits op schriftelijke vraag nr. 174 van 5 december 2007 van Vlaams volksvertegenwoordiger mevrouw Laurence Libert;

5° het antwoord van minister Hilde Crevits in de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed van 20 maart 2008;

6° de aanbevelingen uit de nota van OVAM en de voorstellen van het TWOL-programma;

– vraagt de Vlaamse Regering:

1° een regelgevend kader te creëren om in Vlaanderen dierenbegraafplaatsen aan te leggen;

2° de federale overheid te verzoeken, zo nodig, de regelgeving op federaal vlak aan te passen;

3° de aanbevelingen, zoals gedaan in de OVAM-nota en TWOL-programma, te implementeren.

Laurence LIBERT

Patrick LACHAERT

Joke SCHAUVLIEGE

Jan PEUMANS

Jos BEX

André VAN NIEUWKERKE